

Parkering och centrumhandel

En studie om hur parkeringsreglering påverkar centrumhandeln i medelstora svenska städer - populärvetenskaplig sammanfattning

Av: Tomas Flyman, LTH

Många menar att reglering av parkeringsplatser och då främst parkeringsavgifterna påverkar var konsumenter väljer att handla. Eftersom större handelsplatser utanför städerna, så kallade externa handelsplatser, byggs ut och ökar i antal leder det till en ökad konkurrens med handeln i centrum. I värsta fall kan det innebära att centrum blir tomt både på affärer och på människor, inte minst pga att externa handelsplatser i regel erbjuder gratis parkering.

Målet med detta arbete är att övergripande ta reda på vilka faktorer som påverkar var en kund väljer att handla och vad som gör en viss handelsplats attraktiv. Vidare är studiens mål att ta reda på hur parkeringsavgifter och tidsbegränsning på parkeringsplatser påverkar hur många som parkerar på en parkeringsplats. För att många bilburna besökare ska kunna besöka centrum är det önskvärt med en parkeringsreglering som skapar en bra rotation av parkerande bilar.

Målet är också att ta reda på hur avgifter och tidsbegränsning på parkeringsplatser påverkar hur bra det går för butiker i centrum. Studien fokuserar på medelstora svenska städer där Eslöv, Hässleholm, Kristianstad, Landskrona, Trelleborg, Ystad och Ängelholm studeras övergripande och med en fördjupning i Trelleborg och Ängelholm.

Först genomförs en litteraturstudie. Utifrån litteraturstudien skapas en sammanställning av vilka faktorer som tycks ha störst påverkan på var en kund väljer att handla. För att hitta två jämförbara städer genomförs statistiksökning på de faktorer

med stor påverkan på kundernas val. I de två städer där dessa faktorer är så likvärdiga som möjligt samtidigt som parkeringsregleringen är olika genomförs vidare fördjupning.

I städerna som uppvisar störst likheter men som skiljer sig åt gällande parkeringsreglering (Trelleborg och Ängelholm) genomförs intervjuer med sakkunniga om parkeringssituationen och centrumhandeln i respektive stad. Därefter genomförs en fördjupad studie på parkeringsplatser i dessa två städer för att ta reda på hur många bilar som besöker parkeringsplatser i respektive stad och med olika reglering av avgifter och tidsbegränsning. Slutligen studeras statistik om hur väl affärerna i centrum klarar sig.

Figur 1 Exempel på reglering som ger upphov till en låg omsättning av bilar. Källa: Visit Trosa (u.å.)

Resultatet visar att de faktorer som har störst påverkan på var kunder väljer att handla är utbudet av affärer och varor, tillgänglighet med bil, kollektivtrafik, cykel och gång, trivsel/upplevelse/atmosfär samt öppettiderna. Dessa faktorer är mest likvärdiga i Trelleborg och Ängelholm av de sju städer som nämndes tidigare.

Vidare visar resultatet att en strängare tidsbegränsning (att det inte är tillåtet att parkera så länge på en parkeringsplats) är det som främst leder till att fler besökande bilar kan utnyttja den parkeringsplatsen, eller med andra ord att omsättningen av bilar blir hög.

Parkeringsavgifter påverkar också (dock inte lika mycket som tidsbegränsningen)

hur många bilar som använder en parkeringsplats där en högre avgift leder till en högre omsättning av parkerande bilar.

Totalt sett är omsättningen av bilar på parkeringsplatser större i Trelleborg än i Ängelholm. Samtidigt går det bättre för butikerna i centrum i Ängelholm jämfört Trelleborg. Detta indikerar att omsättningen av bilar på parkeringsplatser inte påverkar hur bra det går för affärerna i centrum.

Det visar också att avgifter och tidsbegränsning på parkeringsplatser inte påverkar hur bra det går för affärerna i centrum. Detta innebär i princip att beslutsfattare inte behöver vara särskilt oroliga för att centrum ska dö ut om högre parkeringsavgifter införs, eller om kortare parkeringstid införs i centrum.

Om man önskar en hög omsättning av parkerande bilar på parkeringsplatserna rekommenderas en parkeringsreglering som både har avgifter och tidsreglering. De mest centrala parkeringsplatserna bör ha högst avgift och kort tidsbegränsning så att arbetande och boenden inte väljer och blockerar dessa parkeringsplatser för besökare och kunder.

Specifikt i fallet Trelleborg bör man införa avgifter på parkeringsplatser i centrum på vardagar och lördagar. Ängelholm bör införa avgifter på lördagar i centrum samt en kortare tidsreglering på de större parkeringsytorna som är centralt belägna.

Figur 2 Exempel på parkeringsreglering som ger upphov till en hög omsättning av bilar. Källa: Vastia Parkering (2018)

Källor

Visit Trosa (u.å.). *Parkering*. <https://trosa.com/resa/parkering/> [2019-05-28]

Vastia Parkering (2018). *Så här läser du parkeringsskylten*. <https://www.vastiaparkering.se/sa-har-laser-du-parkeringsskylten/> [2019-05-28]